

УДК 327.2:342.5

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-18-3>

Владислав Авруцький
ORCID: 0009-0007-2410-9712

ЕВОЛЮЦІЯ РОЗУМІННЯ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ ВЛАДНИМИ СТРУКТУРАМИ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ

Забезпечення широкої міжнародної підтримки української формули миру; об'єднання зусиль держав і їх об'єднань, міжнародних організацій, санкційного тиску на РФ, щоб спонукати її припинити агресію, – ключові завдання широкого дипломатичного фронту, спрямовані на завершення війни. Військова й гуманітарна підтримка багатьох держав світу є істотною для збереження суверенітету й територіальної цілісності нашої держави, які опинилися під загрозою знищення. Вагомою у світовій геополітиці є роль Держави Ізраїль, яка впродовж десятиліть брала участь у декількох війнах і масштабних військових операціях, є важливим партнером для України у сфері торговельно-економічного співробітництва. Ставлення владних структур Держави Ізраїль до збройної агресії РФ проти України зазнало певної еволюції, її підтримка є важливою, а тому дослідження – актуальним. Мета статті – дослідження змісту й еволюції розуміння владними структурами Держави Ізраїль російської агресії проти України. Аналізуються актуальні події періоду повномасштабної війни та їх контекст, потенційний вплив на майбутнє країн. Детальний аналіз висловів офіційних високопосадовців дає змогу краще зрозуміти ставлення, наміри представників Держави Ізраїль щодо України та повномасштабної війни. Стаття написана з використанням методів джерелознавчої евристики, контент-аналізу, аналізу й синтезу висловлювань офіційних представників Держави Ізраїль. Встановлено, що спершу Ізраїль обмежувався незначною гуманітарною допомогою, уникаючи конфлікту та погіршення відносин з РФ через значний вплив російської діаспори та регіональні загрози, які РФ може створити для безпеки Ізраїлю. Акцентується, що після атаки ХАМАСу в жовтні 2023 року Ізраїль почав рішучіше підтримувати Україну, але певною мірою продовжує зберігати обережність. Подальші відносини залежать від тиску Заходу й ослаблення російської присутності на Близькому Сході, а також від рівня загострення іранської проблеми як для Ізраїлю, так і для України.

Ключові слова: *військова допомога, гуманітарна допомога, Ізраїль національна безпека, російська агресія, РФ, санкції, світовий порядок, Україна, українська формула миру.*

Вступ. З моменту початку повномасштабної агресії Російської Федерації проти України у 2022 році світова спільнота зазнала значних змін у сприйнятті цієї війни та реакції на неї. Серед найбільш цікавих і складних випадків є позиція Ізраїлю, країни з унікальним геополітичним положенням та особливими відносинами як з РФ, так і з Україною. Ізраїль, будучи державою з багатою історією військово-політичних конфліктів та дипломатії, стоїть перед викликом балансування між власними національними інтересами й міжнародним тиском.

Ця стаття присвячена аналізу еволюції позиції Ізраїлю щодо російської агресії проти України. Основна увага приділяється реакціям владних структур Ізраїлю, їхнім офіційним заявам і дипломатичним крокам у період з початку повномасштабної збройної агресії РФ до сьогоднішнього дня. Дослідження ґрунтується на аналізі офіційних заяв, дипломатичних документів, а також експертних оцінок, що дає змогу виявити ключові фактори, які вплинули на формування ізраїльської позиції.

Метою цієї роботи є зрозуміти, як і чому позиція Ізраїлю змінювалася впродовж конфлікту, які чинники визначали ці зміни та які наслідки це може мати для майбутніх міжнародних відносин. Дослідження є важливим для кращого розуміння не лише ізраїльської зовнішньої політики, але й загалом динаміки міжнародних відносин у контексті сучасних глобальних викликів, формування нового світового й регіонального порядку.

Результати й обговорення. З початком повномасштабної війни Ізраїль публічно засудив вторгнення РФ в Україну та поділив західну позицію підтримки України. До прикладу, 24 лютого тогочасний прем'єр-міністр Ізраїлю Нафталі Бенет так прокоментував початок повномасштабної війни: «Наші серця з жителями України». Крім того, Ізраїль офіційно заявив, що підтримує територіальну цілісність України. Пізніше представники Міністерства закордонних справ Ізраїлю також заявили, що не визнаватимуть незаконні референдуми на окупованих територіях України [1].

Утім, Ізраїль не мав наміру протистояти РФ та прагнув зберегти економічні, політичні й інші відносини з державою-агресором. Тож в умовах, коли Ізраїль відмовляється запроваджувати санкції проти РФ чи протистояти політично, а також відмовляється надати допомогу зброєю Україні, обмежуючись гуманітарною допомогою, вважаємо, що Ізраїль поступає вкрай обережно, переважно створює видимість допомоги та підтримки України, яка насправді мінімальна. Отже, говорячи про перші етапи повномасштабної війни, важко сказати, що Ізраїль обрав сторону України чи дійсно підтримував її. Радше своєю пасивністю Ізраїль підіграв агресору.

Важливо розуміти контекст такого підходу в період початку повномасштабної війни:

– вихідців з України (як етнічних євреїв, що народилися в Україні і згодом емігрували в Ізраїль, так і етнічних українців – мешканців Ізраїлю), за даними Посольства України в Державі Ізраїль за приблизними підрахунками до 500 тис. осіб [2]. Водночас серед населення Ізраїлю – велика кількість громадян, які є вихідцями з РФ. Російська діаспора має відчутну кількість громадян в Ізраїлі та хоч і не має вирішального впливу, все ж є групою тиску на уряд;

– РФ має вагомий важелі тиску на Ізраїль. Наприклад, потенційна передача ППО Сирії для збиття ізраїльських літаків та захисту сирійського неба загалом, потенційна підтримка арабських країн новим озброєнням, їх навчання, передача їм військових технологій тощо;

– на той момент Ізраїль не бачив власної вигоди, щоб підтримати Україну під час повномасштабної війни. Тому переважна більшість підтримки Ізраїлю на момент початку широкомасштабного вторгнення очевидно спричинена тиском з боку США й мала гуманітарний характер.

У перший період повномасштабної війни серед ізраїльських політиків був відсутній консенсус щодо України: тоді як одні закликали допомагати Україні та протистояти Росії, інші, як-от Авігдор Ліberman, який є засновником і головою партії «Наш дім Ізраїль» (електорат якої побудований переважно на вихідцях із СРСР) заявив у відповідь на офіційне засудження дій РФ Ізраїлем, що «насамперед треба подбати про ізраїльтян і єврейські громади, а їх в Україні досить багато. Найрозумніше, що ми можемо зробити, це триматися тихо» [3]. Авігдор Ліberman виступав проти прояву активної позиції Ізраїлю щодо дій РФ.

Ізраїль сфокусувався на гуманітарній допомозі, вибравши стратегію максимально обережності, перебуваючи під страхом зіпсувати відносини з РФ. Так, після перших днів повномасштабної війни тогочасний прем'єр-міністр Нафталі Бенет заявляв, що вони «допомагають тихо», тобто без офіційного розголошення деталей. Також він додав, що Ізраїль реагує стримано не тільки для того, щоб дотримуватися своїх інтересів, але й для збереження довіри обох сторін конфлікту за потенціалу Ізраїлю перетворитись у посередника для врегулювання конфлікту [4].

На тиск заходу щодо збільшення допомоги та надання Україні систем ППО тогочасний прем'єр-міністр Ізраїлю Яір Лапід відповів: «США питали, чому ми не надаємо Україні системи протиповітряної оборони, тому я запитав їх у відповідь, чому ВПС США не бомблять російські сили в Херсоні» [5].

Загалом, хоч Ізраїль і засуджував дії РФ і заявляв, що надсилатиме гуманітарну допомогу в Україну, відносини між Ізраїлем та Україною залишалися напруженими. Ізраїль декілька разів викликав українського посла для засудження висловів і заяв представників України [6].

На момент початку повномасштабного вторгнення РФ Ізраїль мав тісні налагоджені зв'язки як з Україною, так і з РФ. Так, Нафталі Бенет зустрівся з Володимиром Путіним у Росії після початку повномасштабної війни зі спробою врегулювання конфлікту та покращення зв'язків з РФ [7]. Користуючись цим, Ізраїль в особі тогочасного прем'єр-міністра Нафталі Бенета зіграв роль посередника в перемовинах між Україною та РФ [8].

Однак уже на початкових етапах посередництва в перемовинах виникло напруження у відносинах між Україною та Ізраїлем, унаслідок чого Ізраїль офіційно заявив, що «не потерпить подібного відношення з боку України» [9].

Показовий факт: 20 березня 2022 року Президент України Володимир Зеленський виступив перед ізраїльським парламентом із проханням про надання зброї Україні, а також провів паралелі між Ізраїлем та Україною у боротьбі за свободу та безпеку від нацистів і росіян. Однак ізраїльські депутати Кнесету сприйняли цей виступ як пряме звинувачення ізраїльтян за недостатню допомогу Україні. Ба більше, депутат Кнесету Юваль Штайніц заявив, що промова Зеленського «межує із запереченням Голокосту». Оріт Струк, депутатка Кнесету заявила: «Порівняння з нацизмом, вживання фрази “остаточне вирішення”, згадка про Бабин Яр – недоречні». Схожим чином висловилися й інші ізраїльські депутати [10].

Ізраїльське суспільство та політичні еліти уважно спостерігали за подіями в Бучі. Яір Лапід, тогочасний міністр закордонних справ Ізраїлю, засудив різанину в Бучі зі словами «навмисне нанесення шкоди цивільному населенню є військовим злочином» [11].

Неоднозначне ставлення до питання надання Україні зброї періодично проявлялося в Ізраїлі в суперечках щодо необхідності цього або, навпаки, ризикованості такого кроку для Ізраїлю. Наприклад, наприкінці 2022 року тогочасний опозиціонер Беньямін Нетаньягу підтримав ненадання зброї Україні зі словами «наша зброя може опинитися в руках Ірану» [12]. У подальшому це побоювання стане одним із головних аргументів ненадання Україні зброї.

Упродовж 2023 року посадові особи Ізраїлю неодноразово заявляли про необхідність зближення з Україною та просування не тільки гуманітарної, а саме військової допомоги. Голова Комітету закордонних справ і безпеки, депутат Кнесету Йоель Едельштейн наголосив на важливості надання зброї Україні: «Допомога Україні є інтересом нашої національної безпеки у протистоянні Ірану» [13].

Великі надії покладались на візит тогочасного міністра закордонних справ Ізраїлю Елі Коена, який 16 лютого 2023 року підняв прапор Ізраїлю в посольстві в Україні, таким чином відновивши повноцінну роботу дипломатичної місії в м. Києві. Це був перший візит високопоставленого ізраїльського чиновника в Україну з початку повномасштабного вторгнення РФ. Під час зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським лідери обговорили поглиблення двосторонньої співпраці в різних напрямках. Глава держави розповів про українську формулу миру з десяти кроків і запросив Ізраїль узяти участь у її реалізації. У цьому контексті сторони також обговорили підтримку української ініціативи в ООН [14].

Незважаючи на попередні позитивні зміни у відносинах між Ізраїлем та Україною, представники Ізраїлю діяли обережно, зважаючи на реакцію РФ. Тому, крім загальних слів про підтримку та гуманітарну допомогу, більше Україна нічого не отримала. Зокрема, військову допомогу не було узгоджено. Публічно Ізраїль займав обережну, майже нейтральну позицію та не надавав великого значення темі України у своїй політиці й місцевих медіа.

До того ж у червні 2023 року між Україною та Ізраїлем спалахнув найбільший конфлікт за всю історію міждержавних відносин. 25 червня посольство України в Ізраїлі опублікувало заяву, у якій звинуватило уряд Беньямін Нетаньягу в проросійських симпатіях. Посольство розкритикувало відсутність гуманітарної допомоги Україні та назвало «безрезультатним» візит міністра закордонних справ Елі Коена в Україну в лютому 2023 року. Прем'єра Ізраїлю Беньямін Нетаньягу посольство звинуватило у відмові надати Україні оборонну допомогу впродовж повномасштабної війни [15].

7 жовтня 2023 року атака ХАМАСу на Ізраїль пришвидшила зміни у стосунках Ізраїлю з Україною та РФ. Ця атака продемонструвала рівень зближення РФ з Іраном та її проксі. Саме після атаки на Ізраїль у країні почався злам у бік зближення з Україною та розривом зв'язків з РФ. Було відкинуто прагнення Ізраїлю зберегти відносини з обома сторонами, як це було раніше. Як наслідок, Ізраїль почав займати агресивну позицію щодо РФ. Рішуче засуджував і звинувачував країну-агресора на міжнародному рівні. Відтак відносини між ними погіршились [16]. У цей час щодо України з'явилися заяви про розгляд можливості передачі Україні системи раннього ракетного попередження [17].

Із часом продовження операції Ізраїлю в Газі та подальше погіршення відносин з РФ призвело до заяв посла РФ про необхідність запровадження санкцій проти Ізраїлю за те, що Ізраїль не зупинив операцію в Газі, як того вимагала Рада Безпеки ООН [18].

Характеризуючи вплив подій 7 жовтня 2023 року в Ізраїлі та світової реакції на подальший перебіг подій, можна стверджувати про значне покращення відносин між Ізраїлем та Україною, що можна помітити по заяві ізраїльського посла в Україні Міхаеля Бродського, який сказав: «На мою думку, сьогодні Україна є найбільш проізраїльською країною у Європі» [19]. Це було сказано в контексті очікування Ізраїлю, що Україна оголосить ХАМАС і Хезболлу терористичними організаціями, що вказує на покращення розуміння взаємних поглядів між Україною та Ізраїлем, зближення внаслідок спільної боротьби проти тероризму.

Ще одним фактором, який засвідчує зближення Ізраїлю з Україною та бажання Ізраїлю посилювати свій внесок в безпеку України, є те, що Ізраїль вирішив уперше взяти участь в обговоренні української формули миру під час зустрічі радників із питань національної безпеки й зовнішньої політики країн. Про це зазначив посол Ізраїлю в Україні Міхаель Бродський, заявивши, що «на четвертій зустрічі радників з національної безпеки у швейцарському Давосі Ізраїль представляв заступник голови Ради національної безпеки» [20].

Розглядаючи питання санкцій, тогочасний Міністр закордонних справ Ізраїлю Яїр Лапід ще 14 березня 2022 року заявив, що Ізраїль не стане обхідним шляхом санкцій проти Росії та розглядає механізми приєднання до санкцій та їх дотримання [21].

Однак у подальшому санкції не були введені. Посол Ізраїлю в Україні Міхаель Бродський відповів на питання про відсутність санкцій з боку Ізраїлю так: «Почнімо з того, що в історії Ізраїлю не було прецеденту, коли б наша держава накладала односторонні санкції проти якоїсь країни. В ізраїльському законодавстві не передбачено такої можливості. Водночас Ізраїль заявив, що не діятиме в обхід санкцій. Міністерство так і робить: в ізраїльському МЗС створено спеціальний відділ, який відстежує, щоб жодна державна структура Ізраїлю не порушувала обмежувальних заходів. Із приватними компаніями трохи складніше...» Отже, Ізраїль дотримується західних санкцій на державному рівні, однак для приватного сектору обмеження відсутні, а також не були введені внутрішні додаткові санкції з боку Ізраїлю [22].

Щодо Ірану, то між Ізраїлем та Україною відбувається зближення в розумінні, що Іран є спільним ворогом для обох країн, а протистояти Ірану ефективніше разом, у співпраці. Так, глава МЗС Ізраїлю Елі Коен засудив руйнівну діяльність Ірану в Україні та заявив, що «ми стоїмо разом з українцями в заклику покласти край іранському терору, і ми працюватимемо на всіх рівнях і на всіх міжнародних майданчиках, щоб гарантувати безпеку нашого регіону» [23]. Поглиблення розуміння спільності цілей та інтересів щодо Ірану між Україною та Ізраїлем є проявом покращення відносин між країнами, а також засвідчує потенціал у подальшому зближенні між країнами й поглибленні співпраці.

Висновки. Ще з початку повномасштабного вторгнення Ізраїль висловлював свою підтримку України та її героїчного спротиву. Крім того, Ізраїль надсилав гуманітарну допомогу, розглядав можливості постачання інших видів допомоги, як-от різні види зброї. Однак будь-яка підтримка України викликала також опозиційний спротив і побоювання наслідків, що обмежувало реальні її можливості.

Ретроспективно аналізуючи ставлення Ізраїлю до України, можна стверджувати, що Держава Ізраїль переживає повільну, але рішучу його зміну: від нейтралітету до сприйняття як держави-партнера зі спільними інтересами. Регіональні та внутрішні чинники створили умови, у яких Ізраїлю важко та ризиковано проявити рішучу підтримку України у вигляді допомоги зброєю та технологіями або значної фінансової допомоги. Схоже, що ставлення Ізраїлю буде надалі повільно змінюватися на користь України за умови, що РФ та її присутність на Близькому Сході надалі послаблюватиметься, а також тиск Заходу на Ізраїль щодо більшої допомоги Україні посилиться. Інакше Ізраїль надалі буде дотримуватись хоч і більш ворожої позиції щодо РФ, але все ж значної обережності й відсутності значних рішень, як-от відправка зброї чи великих пакетів допомоги. В умовах внутрішніх і локальних загроз у вигляді нападу ХАМАСу, Хезболли й інших іранських проксі ресурси та увага Ізраїлю стають обмеженішими. Ізраїль стає більш залежним від впливу РФ на його ворогів, адже збільшення Росією допомоги ворогам Ізраїлю та присутності на Близькому Сході може значно посилити загрози безпеці Ізраїлю, що є значним ризиком і значно зв'язує руки Ізраїлю.

На початку повномасштабної війни тогочасний ізраїльський опозиціонер Беньямін Нетаньягу прокоментував тему України таким чином: «Треба говорити менше за те, за що не варто говорити, та більше робити та говорити про справжню загрозу для нас – іранську ядерну угоду» [24]. У подальшому Нетаньягу повторно став прем'єр-міністром Ізраїлю і його слова вдало визначили акцент суспільної уваги всередині країни, адже ізраїльське суспільство сконцентрувалося на внутрішніх і регіональних проблемах, а питання України та допомоги їй поступово еволюціонує на фоні та в умовах інших ізраїльських пріоритетів. Повільно, однак усе ж впевнено, ставлення до України змінюється на краще. Безперечно впливають на це й успіхи Збройних Сил України, які зруйнували міф про «непереможеність Росії».

Література:

1. רודיש | «הניארוקוא יחרזא מע ונביל»: היסור תא הניג אלו – המחלמל הנושארל סחייתה טנב. שולא-זבלא ירוק, רנכייא רמתיא. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/rleeaebec> (дата звернення: 26.08.2024).
2. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Ізраїлем [Посольство України в Державі Ізраїль]. URL: <https://israel.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/434-kulyturno-gumanitarne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-izrajilem> (дата звернення: 26.08.2024).
3. «ךומנ ליפורפ לע רומשל – מכה יכה»: הניארוקואב המחלמה לע ומרביל. שקול הרדנסכלא, יבלפמוש הליטא. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/s1xlojsxq> (дата звернення: 26.08.2024).
4. «טקשב מייעיסמ ונחנא»: הניארוקוא-היסור תמחלמ לע טנב. URL: <https://13tv.co.il/item/news/politics/politics/bennet-902901492/> (дата звернення: 26.08.2024).
5. «ווסרחב מייסורה תוחוכה תא מיציצמ אל מה המל ב»הרא תא יתלאש»: דיפל. ילא-רב יבא. URL: <https://www.themarker.com/news/politics/2022-10-22/ty-article/premium/00000184-012b-dd67-a396-893f1db10000> (дата звернення: 26.08.2024).
6. הנידמה דצל מיבצינ, פזניי הניארוקוא רירגש: נהכ ילא קוחה רש. נ. רדיק. URL: <https://www.inn.co.il/news/605662> (дата звернення: 26.08.2024).
7. «לודג אל יוכיסה מא מג, מידדצה יוב תורבדיהב עייסמ»: נייטופ מע ותשיגפ לע טנב. רנכייא רמתיא, יבלח בניע. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/bjx11hjmzq> (дата звернення: 26.08.2024).
8. «הניארוקוא לומ ךוותל העיצה לארש»: ךילמרקה; נייטופ מע החוש טנב. סרטיו, רנכייא רמתיא. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/bk6uuukxc> (дата звернення: 26.08.2024).
9. תבשה רכיכ. הרשפ תעצה ריבעמ נייטופ – עיגרהל יקסנלזל תתואמ טנב. נייודנרב יקיץ. URL: <https://www.kikar.co.il/world-news/414125> (дата звернення: 26.08.2024).
10. «האוש תשחכהב לבוג»: יקסנלז מואנ רהאל תסנכ ירבח. ע. נ.מרג. URL: <https://www.makorrishon.co.il/news/469683/> (дата звернення: 26.08.2024).
11. תוליכר, טרופס, הלכלכ, מויה תושדה. «המחלמ עשפ איה מיחרזאב תנווכמ העיגפ»: ה'צובב חבטה תא הניג דיפל. א. רדנב. URL: <https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-908798> (дата звернення: 26.08.2024).

12. תשר 13. תושדח | «תוינאריא מיידיל עיגהל לוכי»: הניארקוא שומיה-יא תא חבשמ והינתנ י. לארשי. URL: <https://13tv.co.il/item/news/politics/state-policy/k7vdi-903297242/> (дата звернення: 26.08.2024).
13. תושדח. ynet. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/hyoxbczao> (дата звернення: 26.08.2024).
14. Президент України провів зустріч із міністром закордонних справ Ізраїлю Елі Коеном [Президент України. Офіційне інтернет-представництво. 16.02.2023]. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-proviv-zustrich-iz-ministrom-zakordonnih-81025> (дата звернення: 26.08.2024).
15. Ерман Г. «Терпець увірвався». Чому Україна посварилася з Ізраїлем [BBC Україна. 27.06.2023]. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6pd6vwwglj2o> (дата звернення: 26.08.2024).
16. Manley C. Israel may have just torched its relationship with Russia, promising to supply Ukraine with ‘early-warning systems’. *Business Insider*. URL: <https://www.businessinsider.com/israel-russia-giving-ukraine-early-warning-systems-2024-3> (дата звернення: 26.08.2024).
17. תוברת, תועד, תושדח. מויה לארשי | «מיליט דגג הערתה תכרעמ חותיפב הניארקואל עייסת לארשי»: «מואב ודרא. אנהכ לאירא. טרופס מלועהו זראהמ הלכלכ, טרופס מויה לארשי | מלועהו זראהמ הלכלכ, טרופס. URL: <https://www.israelhayom.co.il/news/geopolitics/article/13728386> (дата звернення: 26.08.2024).
18. היסור לש אבה דעצהמ תשוה לארשי. רנכייא רמתיא. ynet. URL: <https://www.ynet.co.il/news/article/sysw00nbbr> (дата звернення: 26.08.2024).
19. הפוריאב תילארשי-ורפ יכה הנידמה מויה וז». הניארקואב לארשי רירגש. רנכייא רמתיא. ynet. URL: <https://www.ynet.co.il/judaism/article/rjh9sisf6> (дата звернення: 26.08.2024).
20. Свобода Р. Ізраїль вперше взяв участь в обговоренні української формули миру – посол. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-izrail-ukraina-formula-myru/32776557.html> (дата звернення: 26.08.2024).
21. Lapid Y. X.com. X (formerly Twitter). URL: https://twitter.com/yairlapid/status/1503323644788977664?s=20&t=CL7W4CMGSwlKNxPBuS_mgQ (date of access: 26.08.2024).
22. Шевчук О. Ізраїль пояснив, чому не запроваджує санкції проти Росії. *Korrespondent*. URL: <https://ua.korrespondent.net/world/4605195-izrail-poiasnyv-chomu-ne-zaprovadzhuie-sanktsii-proty-rosii> (дата звернення: 26.08.2024).
23. Автор невідомий. Іран становить загрозу не лише Україні, а й усій Європі – глава МЗС Ізраїлю. Гордон | Gordon. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/politics/iran-stanovit-zagrozu-ne-lishe-ukrajini-a-j-usij-jevropi-glava-mzs-izrajilju-1650725.html> (дата звернення: 26.08.2024).
24. תוחפ רבדל»: הניארקואב המחלמל הנושאר תוסחייתהב והינתנ א. זמלק. bhol. URL: <https://www.bhol.co.il/news/1349031> (дата звернення: 26.08.2024).

References:

1. Eitam Eichner, Korin Elbaz-Alush. Bennett Addresses the War for the First Time – and Does Not Condemn Russia: “Our Hearts Are with the Citizens of Ukraine” | Live Broadcast. ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/r1eeaebec> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
2. Cultural and Humanitarian Cooperation Between Ukraine and Israel [Embassy of Ukraine in the State of Israel]. Retrieved from <https://israel.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/434-kulyturno-gumanitarne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-izrajilem> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
3. Attila Shomplavi, Alexandra Lukash. Liberman on the War in Ukraine: “The Smartest Move – To Keep a Low Profile.” ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/s1xlojsxq> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
4. Bennett on the Russia-Ukraine War: “We Are Quietly Assisting” | News 13. Channel 13. Retrieved from <https://13tv.co.il/item/news/politics/politics/bennet-902901492/> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
5. Avi Bar-Eli. Lapid: “I Asked the US Why They Aren’t Bombing the Russian Forces in Kherson.” TheMarker Online. Retrieved from <https://www.themarker.com/news/politics/2022-10-22/ty-article/premium/00000184-012b-dd67-a396-893f1db10000> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
6. Kedar N. Foreign Minister Eli Cohen: Ukrainian Ambassador to be Reprimanded, Stand with the State. Inn. Retrieved from <https://www.inn.co.il/news/605662> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
7. Einav Halabi, Eitam Eichner. Bennett on His Meeting with Putin: “Helping Facilitate Dialogue Between the Parties, Even If the Chances Are Not High.” ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/bjx11hjmzq> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].

8. Eitam Eichner, Reuters. Bennett Spoke with Putin; Kremlin: “Israel Offered to Mediate with Ukraine.” ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/bk6uuuykxc> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
9. Tziki Brandwein. Bennett Signals Zelensky to Calm Down – and Putin Presents a Compromise Proposal. Kikar HaShabbat. Retrieved from <https://www.kikar.co.il/world-news/414125> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
10. German A. Knesset Members After Zelensky’s Speech: “Borders on Holocaust Denial.” Makorrishon. Retrieved from <https://www.makorrishon.co.il/news/469683/> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
11. Bender A. Lapid Condemns the Massacre in Bucha: “Intentional Harm to Civilians is a War Crime.” News of the Day, Economy, Sports, Gossip, Health, Technology | Maariv. Retrieved from <https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-908798> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
12. Israel Y. Netanyahu Praises Ukraine’s Non-Arming: “It Could End Up in Iranian Hands” | News 13. Channel 13. Retrieved from <https://13tv.co.il/item/news/politics/state-policy/k7vdi-903297242/> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
13. News. MK Edelstein: Aid to Ukraine is Our Security-National Interest Against Iran. ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/hyoxbczao> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
14. Prezydent Ukrainy proviv zustrich iz ministrom zakordonnykh sprav Izrailiu Eli Koenom [President of Ukraine Held a Meeting with the Israeli Foreign Minister Eli Cohen. President of Ukraine. Official Internet Representation. February 16, 2023] Retrieved from <https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-proviv-zustrich-iz-ministrom-zakordonnih-81025> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
15. Erman G. “The Patience Has Worn Thin.” Why Ukraine Fell Out with Israel [BBC Ukraine. June 27, 2023]. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6pd6vwglj2o> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
16. Manley C. Israel May Have Just Torched Its Relationship with Russia, Promising to Supply Ukraine with ‘Early-Warning Systems’. Business Insider. URL: <https://www.businessinsider.com/israel-russia-giving-ukraine-early-warning-systems-2024-3> (accessed: August 26, 2024) [in English].
17. Ariel Kahana. Erdan at the UN: “Israel Will Assist Ukraine in Developing a Missile Warning System” | Israel Hayom. News, Opinions, Culture, Sports, Economy from Israel and Around the World | Israel Hayom. Retrieved from <https://www.israelhayom.co.il/news/geopolitics/article/13728386> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
18. Eitam Eichner. Israel Fears Russia’s Next Move. ynet. Retrieved from <https://www.ynet.co.il/news/article/sysw00nbbr> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
19. Eitam Eichner. Israeli Ambassador to Ukraine: “Today, It Is the Most Pro-Israel Country in Europe.” ynet. URL: <https://www.ynet.co.il/judaism/article/rjh9sisf6> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].
20. Svoboda R. Israel Participated in the Discussion of the Ukrainian Peace Formula for the First Time – Ambassador. Radio Svoboda. Retrieved from <https://www.radiosvoboda.org/a/news-izrail-ukraina-formula-myru/32776557.html> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
21. Lapid Y. X.com. X (formerly Twitter). Retrieved from https://twitter.com/yairlapid/status/1503323644788977664?s=20&t=CL7W4CMGSwIKNxPBuS_mgQ (accessed: August 26, 2024) [in English].
22. Shevchuk O. Israel Explained Why It Does Not Impose Sanctions on Russia. korrespondent. Retrieved from <https://ua.korrespondent.net/world/4605195-izrail-poiasnyv-chomu-ne-zaprovadzhuie-sanktsii-proty-rosii> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
23. Author Unknown. Iran Poses a Threat Not Only to Ukraine but to All of Europe – Israeli Foreign Minister. Gordon. Retrieved from <https://gordonua.com/ukr/news/politics/iran-stanovit-zagrozu-ne-lishe-ukrajini-a-j-usij-jevropi-glava-mzs-izrajilju-1650725.html> (accessed: August 26, 2024) [in Ukrainian].
24. Kalman A. Netanyahu’s First Response to the War in Ukraine: “Speak Less.” bhol. Retrieved from <https://www.bhol.co.il/news/1349031> (accessed: August 26, 2024) [in Hebrew].

Vladyslav Avrutskyi. The evolution of the Israeli government's understanding of Russian aggression against Ukraine

Ensuring broad international support for the Ukrainian peace formula; uniting the efforts of states and their associations, international organizations, and sanctions pressure on Russia to make it stop its aggression are key tasks of a broad diplomatic front aimed at ending the war. Military and humanitarian support from many countries is essential for preserving the sovereignty and territorial integrity of our country, which are under threat of destruction. The role of the State of Israel in global geopolitics is significant, as it has participated in several wars and large-scale military operations over the decades and is an important partner for Ukraine in trade and economic cooperation. The attitude of the authorities of the State of Israel to the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine has undergone a certain evolution, and its support is important, and therefore the study is relevant. The purpose of the article is to study the content and evolution of the understanding of the Russian aggression against Ukraine by the authorities of the State of Israel. The author analyzes the current events of the period of full-scale war and their context, as well as the potential impact on the future of the countries. A detailed analysis of the statements of official high-ranking officials allows us to better understand the attitude and intentions of the representatives of the State of Israel towards Ukraine and the full-scale war. The article is written using the methods of source research heuristics, content analysis, analysis and synthesis of statements by official representatives of the State of Israel. It is established that at first Israel was limited to minor humanitarian aid, avoiding conflict and deterioration of relations with Russia due to the significant influence of the Russian diaspora and regional threats that Russia could pose to Israel's security. It is emphasized that after the Hamas attack in October 2023, Israel began to support Ukraine more decisively, but to some extent continues to be cautious. Further relations depend on Western pressure and the weakening of Russia's presence in the Middle East, as well as on the level of aggravation of the Iranian problem for both Israel and Ukraine.

Key words: *military aid, humanitarian aid, Israel national security, Russian aggression, Russia, sanctions, world order, Ukraine, Ukrainian formula for peace.*

Відомості про автора:

Владислав Авруцький – аспірант кафедри політичних інститутів та процесів факультету історії, політології, міжнародних відносин, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.